

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 2. maaliskuuta 2023
(OR. en)

7037/23

Toimielinten välinen asia:
2022/0147(COD)

CONSOM 63
MI 159
COMPET 164
EF 61
ECOFIN 209
DIGIT 33
CODEC 288
CYBER 45

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	6363/23 + COR1 + ADD1
Kom:n asiak. nro:	9053/22 + ADD1-4
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI direktiivin 2011/83/EU muuttamisesta rahoituspalveluja koskevien etäsopimusten osalta ja direktiivin 2002/65/EY kumoamisesta – Yleisnäkemys

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena yleisnäkemyksen teksti sellaisena kuin se hyväksyttiin
kilpailukykyneuvoston 2. maaliskuuta 2023 pidetyssä istunnossa.

2022/0147(COD)

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

**direktiivin 2011/83/EU muuttamisesta rahoituspalveluja koskevien etäsopimusten osalta ja
direktiivin 2002/65/EY kumoamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka
ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,
ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,
sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu
kansallisille parlamenteille,
ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon¹,
ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,
noudattavat tavallista lainsäätämisyksjärjestystä,

¹ ...
² ...

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/65/EY³ vahvistetaan kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyyntiä koskevat unionin säännöt. Toisaalta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2011/83/EU⁴ vahvistetaan muun muassa säännöt, joita sovelletaan elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisiin tavaroita tai palveluja koskeviin etäsopimuksiin.
- (2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 169 artiklan 1 kohdassa ja 169 artiklan 2 kohdan a alakohdassa määrätään, että unioni myötävaikuttaa kuluttajansuojan korkean tason saavuttamiseen toimenpiteillä, jotka toteutetaan mainitun sopimuksen 114 artiklan nojalla. Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', 38 artiklan mukaan unionin politiikoissa varmistetaan korkeatasoinen kuluttajansuoja.
- (3) Sisämarkkinoilla tarvitaan kuluttajille tarkoitettuja rahoituspalveluja koskevien etäsopimusten alalla korkeatasoinen kuluttajansuoja, jotta voidaan taata valinnanvapaus ja jotta kuluttajien luottamus etämyyntiin lisääntyisi.
- (4) Sama kuluttajansuojan korkea taso sisämarkkinoilla voidaan varmistaa parhaiten täydellä yhdenmukaistamisella. Täysi yhdenmukaistaminen on tarpeen, jotta voidaan varmistaa, että unionin kaikki kuluttajat voivat käyttää hyväkseen etujensa korkeatasoista ja yhtäläistä suojaa, ja luoda näin toimivat sisämarkkinat. Jäsenvaltioille ei tämän vuoksi pitäisi antaa mahdollisuutta pitää voimassa tai ottaa käyttöön tämän direktiivin kattamien seikkojen osalta muita kuin tässä direktiivissä säädettyjä kansallisia säännöksiä, jollei tässä direktiivissä toisin säädetä. Jos tällaisia yhdenmukaistettuja säännöksiä ei ole, jäsenvaltioiden olisi vapaasti voitava pitää voimassa tai ottaa käyttöön kansallista lainsäädäntöä.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/65/EY, annettu 23 päivänä syyskuuta 2002, kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä ja neuvoston direktiivin 90/619/ETY sekä direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta (EYVL L 271, 9.10.2002, s. 16).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja direktiivin 97/7/EY kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 64).

- (5) Direktiivistä 2002/65/EY on tehty useita eri arvioita. Niiden perusteella on käynyt ilmi, että unionin tuotekohtaisen lainsäädännön asteittainen käyttöönotto on johtanut merkittäviin päällekkäisyyksiin direktiivin 2002/65/EY kanssa ja että digitalisaatio on pahentanut joihinkin sellaisiin näkökohtiin liittyviä ongelmia, joita kyseisessä direktiivissä ei käsitellä kattavasti.
- (6) Digitalisaatio on edistänyt sellaista markkinakehitystä, jota direktiivin 2002/65/EY antamisajankohtana ei osattu ennakoida. Sen jälkeen tapahtunut nopea teknologinen kehitys on aiheuttanut merkittäviä muutoksia rahoituspalvelumarkkinoilla. Vaikka unionin tasolla on annettu monia alakohtaisia säädöksiä, kuluttajille tarjottavat rahoituspalvelut ovat kehittyneet ja monipuolistuneet huomattavasti. On syntynyt uusia tuotteita, erityisesti verkkoympäristössä, ja niiden käyttö kehittyä edelleen, usein nopeasti ja ennakoimattomalla tavalla. Direktiivin 2002/65/EY horisontaalinen soveltaminen on tältä osin edelleen asianmukaista. Direktiivin 2002/65/EY soveltaminen sellaisiin kuluttajille tarkoitettuihin rahoituspalveluihin, joita ei säännellä alakohtaisella unionin lainsäädännöllä, on tarkoittanut yhdenmukaistettujen sääntöjen soveltamista, mistä ovat hyötäneet sekä kuluttajat että elinkeinonharjoittajat. Tämä ns. turvaverkko-ominaisuus takaa osaltaan kuluttajansuojan korkean tason ja elinkeinonharjoittajille tasapuoliset toimintaedellytykset.
- (7) Koska unionin alakohtaisen lainsäädännön asteittainen käyttöönotto on johtanut merkittäviin päällekkäisyyksiin direktiivin 2002/65/EY kanssa ja digitalisaatio on pahentanut joihinkin sellaisiin näkökohtiin liittyviä ongelmia, joita kyseisessä direktiivissä ei käsitellä kattavasti, kuten se, miten ja milloin tietoja olisi annettava kuluttajalle, on tarpeen tarkistaa sääntöjä, joita sovelletaan kuluttajille tarkoitetuista rahoituspalveluista kuluttajien ja elinkeinonharjoittajien välillä tehtäviin etäsopimuksiin, ja varmistaa samalla turvaverkko-ominaisuuden soveltaminen **sellaisiin rahoituspalveluihin, joihin ei sovelleta unionin alakohtaista lainsäädäntöä tai jotka on jätetty tiettyjä rahoituspalveluja koskevien unionin säädösten soveltamisalan ulkopuolelle.**

- (8) Samoin kuin direktiivissä 2002/65/EY, myös direktiivissä 2011/83/EU säädetään tiettyjen etäsopimuksina tehtävien kuluttajasopimusten yhteydessä sovellettavasta oikeudesta saada tietoja ennen sopimuksen tekemistä ja peruuttamisoikeudesta. Tämä täydentävyys on kuitenkin rajallista, koska direktiivi 2011/83/EU ei kata rahoituspalveluja [...], **joiden määritellään olevan pankki-, luotto- tai vakuutuspalveluja, yksilöllistä eläkejärjestelyä koskevia palveluja sekä sijoitus- tai maksupalveluja. Tässä yhteydessä asuntosäästötilin ja kuluttajaluottosopimuksen pitäisi katsoa olevan rahoituspalvelu. Tavaroiden, kuten arvometallien, timanttien, viinin tai viskin, myynnin ei pitäisi itsessään katsoa olevan rahoituspalvelu.**
- (9) Tarvittava täydentävyys voitaisiin varmistaa laajentamalla direktiivin 2011/83/EU soveltamisala kattamaan myös rahoituspalveluja koskevat etäsopimukset. Kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen erityisluonteen ja erityisesti niiden monimutkaisuuden vuoksi kaikkia direktiivin 2011/83/EU säännöksiä ei kuitenkaan pitäisi soveltaa kuluttajille tarkoitettuja rahoituspalveluja koskeviin etäsopimuksiin. Tarvittava selkeys ja oikeusvarmuus olisi varmistettava ottamalla käyttöön erillinen luku, johon sisältyviä sääntöjä sovellettaisiin ainoastaan kuluttajille tarkoitettuja rahoituspalveluja koskeviin etäsopimuksiin.
- (9 a) Muina kuin etäsopimuksina solmitut rahoituspalvelusopimukset eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan. Jäsenvaltiot voivat näin ollen määritellä unionin lainsäädännön mukaisesti mitä sääntöjä kyseisiin sopimuksiin sovelletaan, muun muassa soveltamalla tässä direktiivissä asetettuja vaatimuksia sen soveltamisalan ulkopuolisiin sopimuksiin.**
- (10) Rahoituspalveluja koskeviin etäsopimuksiin ei kyseisten palvelujen erityisluonteen vuoksi pitäisi soveltaa kaikkia direktiivin 2011/83/EU säännöksiä, mutta niihin olisi kuitenkin sovellettava useita direktiivin 2011/83/EU säännöksiä, kuten asianomaisia määritelmiä sekä lisämaksuja, täytöntöönpanon valvontaa, [...] seuraamuksia, **toimituksia ja suorituksia, joita ei ole tilattu, sekä raportointia** koskevia sääntöjä. Näiden säännösten soveltamisella varmistetaan erityyppisten etäsopimusten keskinäinen täydentävyys. Laajentamalla direktiiviin 2011/83/ETY sisältyvien seuraamuksia koskevien sääntöjen soveltamista varmistetaan, että elinkeinonharjoittajille [...] määrätään tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia sakkoja.

- (11) Direktiiviin 2011/83/EU sisällytettävässä erillisessä luvussa olisi oltava ne direktiivin 2002/65/EY säännöt, jotka ovat edelleen merkityksellisiä ja tarpeellisia. Näitä ovat erityisesti säännöt, jotka koskevat oikeutta saada tietoja ennen sopimuksen tekoa, peruuttamisoikeus ja säännöt, joilla varmistetaan oikeudenmukaisuus verkossa silloin kun rahoituspalvelusopimukset tehdään etämyynnin avulla.
- (12) Koska rahoituspalveluja koskevat etäsopimukset tehdään useimmiten sähköisesti, säännöt, joilla varmistetaan oikeudenmukaisuus tällaisessa tilanteessa, edistäisivät osaltaan SEUT-sopimuksen 114 artiklassa ja EU:n perusoikeuskirjan 38 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamista. Riittäviä selvityksiä koskevalla säännöllä olisi varmistettava parempi läpinäkyvyys ja annettava kuluttajalle mahdollisuus pyytää ihmisen osallistumista silloin kun hän on vuorovaikutuksessa elinkeinonharjoittajan kanssa **täysin automatisoidun** verkkorajapinnan, kuten **asiointibotin**, [...] **robottineuvonnan**, **interaktiivisten työkalujen** tai muiden vastaavien [...] **keinojen** avulla. [...] **Muissa unionin säädöksissä, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa 2022/2065/EU⁵, vahvistettuja oikeudenmukaisuutta verkossa koskevia muita sääntöjä voidaan soveltaa, kun rahoituspalveluja koskevat etäsopimukset tehdään sähköisesti. Jotta voidaan varmistaa korkeatasoinen kuluttajansuoja, komission olisi arvioitava, miten elinkeinonharjoittajien käyttämien verkkorajapintojen rakenne, ulkoasu, toiminto tai toimintatapa vaikuttavat kuluttajien mahdollisuuksiin tehdä vapaa, itsenäinen ja tietoon perustuva päätös tai valinta. Tässä yhteydessä komission olisi tarkasteltava myös eri käytäntöjä, kuten liiketoimia, joiden suorittamiselle on asetettu määräaika, jolla kuluttajaa hoputetaan päättämään sopimuksen tekemisestä, tai syrjiviä hintojen optimointikäytäntöjä, jotka perustuvat yksilölliseen hintaherkkyyteen.**

⁵ **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) (EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1).**

- (13) Tiettyjä kuluttajille tarkoitettuja rahoituspalveluja säännellään kuitenkin erityisillä unionin säädöksillä, joita sovelletaan edelleen kyseisiin rahoituspalveluihin. Oikeusvarmuuden turvaamiseksi olisi selvennettävä, että silloin kun johonkin toiseen, tiettyjä kuluttajille tarkoitettuja rahoituspalveluja koskevaan unionin säädökseen sisältyy sääntöjä ennen sopimuksen tekoa annettavista tiedoista, [...] [...] peruuttamisoikeudesta **tai riittävästä selityksistä, riippumatta näiden sääntöjen yksityiskohtaisuudesta,** kyseisiin rahoituspalveluihin olisi sovellettava ainoastaan näissä toisissa unionin säädöksissä olevia asianomaisia sääntöjä, jollei kyseisissä säädöksissä toisin säädetä, **mukaan lukien jäsenvaltioiden nimenomainen mahdollisuus jättää soveltamatta kyseisiä erityisiä sääntöjä. Tässä yhteydessä, kun erityisessä unionin säädöksessä vahvistetaan sääntöjä, jotka antavat jäsenvaltioille mahdollisuuden olla soveltamatta kyseistä unionin säädöstä, ja viitataan toisen erityisen unionin säädöksen, kuten kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista annetun direktiivin 2014/17/EU⁶ 3 artiklan 3 kohdan a alakohdan, soveltamiseen, kyseisen unionin säädöksen sääntöjen olisi oltava ensisijaisia eikä tätä direktiiviä pitäisi soveltaa. Vastaavasti tapauksissa, joissa erityisessä unionin säädöksessä säädetään asianmukaisista vaihtoehtoisista järjestelyistä sen varmistamiseksi, että kuluttajat saavat oikea-aikaista tietoa ennen sopimuksen tekoa, kuten direktiivin 2014/17/EU 3 artiklan 5 kohdassa, olisi sovellettava kyseisessä unionin säädöksessä vahvistettuja sääntöjä, ei tätä direktiiviä.**

⁶ **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 60, 28.2.2014, s. 34).**

(13 a) Ennen sopimuksen tekoa annettavien tietojen osalta tietyt tiettyjä rahoituspalveluja koskevat unionin säädökset sisältävät kyseisiä rahoituspalveluja koskevia mukautettuja sääntöjä, joiden tarkoituksena on varmistaa, että kuluttajilla on mahdollisuus ymmärtää ehdotetun sopimuksen olennaiset piirteet. Esimerkiksi yleiseurooppalaisesta yksilöllisestä eläketuotteesta (PEPP) annetussa asetuksessa (EU) 2019/1238⁷, maksutileihin liittyvien maksujen vertailukelpoisuudesta, maksutilien siirtämisestä ja mahdollisuudesta käyttää perusmaksutilejä annetussa direktiivissä 2014/92/EU⁸, rahoitusvälineiden markkinoista annetussa direktiivissä 2014/65/EU⁹ tai vakuutusten tarjoamisesta annetussa direktiivissä (EU) 2016/97¹⁰ säädetään ennen sopimuksen tekoa annettavista tiedoista sekä erityisessä unionin perussäädöksessä että siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tai täytäntöönpanosäädöksiä. Kyseisiin kuluttajille tarkoitettuihin rahoituspalveluihin olisi sovellettava ainoastaan tällaisissa unionin säädöksissä vahvistettuja ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskevia vaatimuksia, jollei kyseisissä säädöksissä toisin säädetä. Näin olisi oltava myös silloin, kun tiettyjä rahoituspalveluja koskevassa unionin säädöksessä säädetään ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskevista säännöistä, jotka poikkeavat tässä direktiivissä säädetyistä säännöistä tai ovat vähimmäisvaatimuksiltaan erilaiset.

⁷ EUVL L 198, 25.7.2019, s. 1.

⁸ EUVL L 257, 28.8.2014, s. 214.

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349–496).

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/97, annettu 20 päivänä tammikuuta 2016, vakuutusten tarjoamisesta (EUVL L 26, 2.2.2016, s. 19–59).

(13 b) Peruuttamisoikeuden osalta, jos tiettyjä rahoituspalveluja koskeva unionin säädös antaa kuluttajille aikaa tarkastella allekirjoitetun sopimuksen vaikutuksia, ja riippumatta siitä, miten tätä oikeutta nimitetään kyseisessä unionin säädöksessä, ainoastaan kyseisen unionin säädöksen vastaavia säännöksiä olisi sovellettava kyseessä oleviin kuluttajille tarkoitettuihin tiettyihin rahoituspalveluihin, jollei kyseisessä säädöksessä toisin säädetä. Esimerkiksi kun sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/ETY¹¹ 186 artiklaa, sovelletaan direktiivissä 2009/138/ETY vahvistettuja ”peruuttamista koskevaa määräaikaa” koskevia sääntöjä eikä tässä direktiivissä säädettyjä peruuttamisoikeutta koskevia sääntöjä, ja kun sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/17/EU¹² 14 artiklan 6 kohtaa [...], **sovelletaan direktiivissä 2014/17/EU vahvistettuja sääntöjä, jotka koskevat mahdollisuutta valita peruuttamisoikeuden ja harkinta-aikaa koskevan oikeuden välillä, ei** [...] tässä direktiivissä säädettyjä peruuttamisoikeutta koskevia sääntöjä.

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1).

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 60, 28.2.2014, s. 34).

(13 c) Riittävien selvitysten osalta [...] tietyissä unionin säädöksissä, joilla säännellään tiettyjä rahoituspalveluja, kuten kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista annettu direktiivi 2014/17/EU¹³, **rahoitusvälineiden markkinoista annettu direktiivi 2014/65/EU¹⁴ ja vakuutusten tarjoamisesta annettu direktiivi (EU) 2016/97¹⁵**, vahvistetaan jo säännöt tarjottua sopimusta koskevista riittävistä selvityksistä, jotka elinkeinonharjoittajien on annettava kuluttajille. Oikeusvarmuuden turvaamiseksi tässä direktiivissä vahvistettuja sääntöjä riittävistä selvityksistä ei pitäisi soveltaa rahoituspalveluihin, jotka kuuluvat sellaisten tiettyjä rahoituspalveluja koskevien unionin säädösten soveltamisalaan, joihin sisältyy sääntöjä [...] kuluttajalle ennen sopimuksen tekoa annettavista **riittävistä selvityksistä, riippumatta siitä, miten niitä nimitetään kyseisessä unionin säädöksessä.**

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 60, 28.2.2014, s. 34).

¹⁴ **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349–496).**

¹⁵ **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/97, annettu 20 päivänä tammikuuta 2016, vakuutusten tarjoamisesta (EUVL L 26, 2.2.2016, s. 19–59).**

(13 d) Jos tiettyjä rahoituspalveluja koskevissa unionin säädöksissä säädetään ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskevista säännöistä, mutta niissä ei vahvisteta peruuttamisoikeutta koskevia sääntöjä, olisi sovellettava tämän direktiivin peruuttamisoikeutta koskevia säännöksiä. Esimerkiksi vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetussa direktiivissä 2009/138/EY (Solvenssi II) vahvistetaan säännöt ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskeville vaatimuksille, mutta vahinkovakuutuksen osalta siinä ei säädetä kuluttajan oikeudesta saada aikaa tarkastella allekirjoitetun sopimuksen vaikutuksia. Tällöin olisi sovellettava ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskevia sääntöjä, joista säädetään tiettyjä rahoituspalveluja koskevassa unionin säädöksessä, ja tässä direktiivissä säädettyjä peruuttamisoikeutta koskevia sääntöjä. Jos tiettyjä rahoituspalveluja koskeva unionin säädös ei sisällä säännöksiä peruuttamisoikeutta koskevista tiedoista, elinkeinonharjoittajan olisi annettava nämä tiedot tämän direktiivin mukaisesti, jotta varmistetaan asianmukainen tiedotus kuluttajalle.

(13 e) Jos tiettyjä rahoituspalveluja koskevissa unionin säädöksissä säädetään ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskevista säännöistä mutta niissä ei vahvisteta peruuttamisoikeutta koskevia sääntöjä, olisi sovellettava tässä direktiivissä vahvistettua peruuttamisen määräaika ja sen olisi alettava joko tämän direktiivin 16 b artiklan 1 a kohdassa tarkoitetusta etäsopimuksen tekopäivästä tai sopimusehtojen ja ennen sopimuksen tekoa annettavien tietojen antamisesta kyseisiä tiettyjä rahoituspalveluja koskevien unionin säädösten mukaisesti, jos tiedot annetaan etäsopimuksen tekopäivän jälkeen. Jos tiettyjä rahoituspalveluja koskeva unionin säädös ei sisällä säännöksiä peruuttamisoikeutta koskevista tiedoista, elinkeinonharjoittajan olisi kyseisiä tiettyjä rahoituspalveluja koskevien unionin säädösten mukaisten sopimusehtojen ja ennen sopimuksen tekoa annettavien tietojen lisäksi annettava tiedot myös tässä direktiivissä säädetystä peruuttamisoikeudesta, jotta peruuttamisen määräaika voi alkaa.

- (14) Kuluttajille tarkoitetuista rahoituspalveluista tehtyihin etäsopimuksiin liittyy erilaisten etäviestintävälineiden käyttöä osana sellaisten etämyynti- tai etäpalvelujen tarjoamisjärjestelmiä, joissa elinkeinonharjoittaja ja kuluttaja eivät ole samaan aikaan paikalla. Näiden viestintävälineiden jatkuva kehitys edellyttää periaatteiden määrittelemistä niin, että niitä voidaan soveltaa myös välineisiin, jotka eivät vielä ole laajasti käytössä tai tunnettuja.
- (15) Rahoituspalveluja koskevaa sopimusta, johon sisältyy sarja peräkkäisiä tai erillisiä, ajan mittaan toteutettavia, luonteeltaan samankaltaisia liiketoimia, voidaan kohdella eri jäsenvaltioissa oikeudellisesti eri tavoin. On kuitenkin tärkeää, että sääntöjä sovelletaan kaikissa jäsenvaltioissa samalla tavalla. Sen vuoksi on aiheellista säätää, että säännöksiä, joilla säännellään rahoituspalveluja koskevia etäsopimuksia, sovelletaan ensimmäiseen sarjan peräkkäisistä tai erillisistä, ajan mittaan toteutettavista, luonteeltaan samankaltaisista liiketoimista, jos niiden voidaan katsoa muodostavan kokonaisuuden, riippumatta siitä, onko liiketoimesta tai liiketoimien sarjasta tehty yksi sopimus vai erillisiä peräkkäisiä sopimuksia. **Jos alkuperäistä sopimusta ei ole, niin säännöksiä, joilla säännellään rahoituspalveluja koskevia etäsopimuksia, olisi sovellettava kaikkiin peräkkäisiin tai erillisiin liiketoimiin, lukuun ottamatta ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskevia säännöksiä, joita olisi sovellettava ainoastaan ensimmäisen liiketoimen osalta.** 'Alkuperäisen palvelusopimuksen' voidaan katsoa muodostuvan esimerkiksi pankkitilin avaamisesta tai maksuaikakortin hankkimisesta, ja 'liiketoimia' ovat esimerkiksi rahan tallettaminen pankkitilille tai sen nosto pankkitililtä. Lisättäessä uusia kohtia alkuperäiseen palvelusopimukseen, **esimerkkinä mahdollisuus käyttää sähköistä maksuvälinettä yhdessä henkilöllä olevan pankkitilin kanssa,** kyseessä ei ole 'liiketoimi' vaan lisäsopimus. **Muissa tiettyjä rahoituspalveluja koskevissa unionin säädöksissä voidaan säätää erilaisista säännöistä alkuperäisten sopimusten ja liiketoimien osalta.**
- (16) Jotta tämän direktiivin soveltamisalaa voitaisiin rajoittaa, kuluttajille tarkoitetuista rahoituspalveluista tehtäviä etäsopimuksia koskevia sääntöjä ei pitäisi soveltaa palveluihin, joita tarjotaan vain tilapäisesti ja etäsopimusten tekemiseen tähtäävien kaupallisten rakenteiden ulkopuolella.

- (17) Etäviestintävälineiden käyttö ei saisi johtaa kuluttajalle annettavan tiedon perusteettomaan rajoittamiseen. Läpinäkyvyyden takaamiseksi olisi asetettava vaatimukset siitä, milloin tiedot on annettava kuluttajalle ennen etäsopimuksen tekemistä ja millä tavalla kuluttajan olisi saatava tiedot. Jotta kuluttajat voisivat tehdä päätöksensä täysin tietoisina kaikista tosiseikoista, heidän olisi saatava tiedot [...] **hyvissä ajoin** ennen etäsopimuksen tekemistä. [...]
- (18) Tiedonantovaatimuksia olisi nykyaikaistettava [...] **ja niissä olisi otettava huomioon tulevaisuuden vaatimukset. Sen vuoksi elinkeinonharjoittajan olisi ilmoitettava kuluttajalle puhelinnumerosa sekä sähköpostiosoitteensa tai muut viestintäkeinot, jotka voivat sisältää erilaisia viestintätapoja, sekä tiedot siitä, minne valitukset on osoitettava. Jäsenvaltiot voisivat määritellä valitusten käsittelyperiaatteita koskevat vaatimukset. Kuluttajille olisi tiedotettava etäviestintävälineen käytöstä aiheutuvista erityisistä lisäkustannuksista, jotka puhelinviestinnän osalta sisältävät muun kuin perushinnan mukaan lasketut kustannukset.** Kuluttajille olisi myös ilmoitettava selkeästi, jos heille esitetty hinta on räätälöity automaattisen tietojenkäsittelyn perusteella.

(18 a) Jäsenvaltiot saattoivat direktiivin 2002/65/EY nojalla pitää voimassa tai ottaa käyttöön tiukempia säännöksiä ennakkotietoja koskevista vaatimuksista, kunhan säännökset ovat unionin oikeuden mukaisia. Useat jäsenvaltiot ovat pitäneet voimassa tai ottaneet tiedonannon osalta käyttöön tiukempia vaatimuksia tässä yhteydessä. Tämä mahdollisuus parantaa kuluttajansuojan tasoa ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskevien sääntöjen osalta olisi säilytettävä. Tämän olisi koskettava sekä luetteloa annettavista tiedoista että tietojen esittämistapoja. Tiukempien sääntöjen soveltamiseen voi sisältyä myös tiettyjä rahoituspalveluja koskevissa unionin säädöksissä vahvistettujen vaatimusten soveltaminen rahoituspalveluihin, jotka eivät kuulu näiden alakohtaisten unionin säädösten soveltamisalaan.

(19) [...]

(20) [...]

(20 a) Elinkeinonharjoittajan olisi annettava kaikki ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot hyvissä ajoin ennen kuin etäsopimus tai siihen liittyvä tarjous sitoo kuluttajaa, jotta kuluttajalla on riittävästi aikaa tehdä tietoon perustuva päätös. Tiedot olisi annettava pysyvällä välineellä siten, että tiedot ovat kuluttajan helposti ymmärrettävissä ja luettavassa muodossa. Luettavissa olevalla muodolla tarkoitetaan selkeää kirjasinlajia, joka on luettavassa koossa ja jonka värit eivät heikennä tiedon ymmärrettävyyttä, myöskään silloin, kun asiakirja esitetään tai tulostetaan tai siitä otetaan valokopio mustavalkoisena. Jos tietoja ei voida kuluttajan valitseman välineen vuoksi antaa pysyvällä välineellä ennen sopimuksen tekoa, ne olisi annettava välittömästi sopimuksenteon jälkeen.

(21) Tiedonantovaatimuksia olisi mukautettava niin, että otetaan huomioon tiettyjen välineiden tekniset rajoitteet, kuten merkkimäärän rajoitukset tietyissä matkapuhelinnäytöissä. Kun elinkeinonharjoittaja on räätälöinyt verkkorajapinnan sisällön ja esitystavan esimerkiksi tällaista matkapuhelinnäyttöä varten, seuraavat tiedot on annettava näkyvimmin ja heti alkuun: elinkeinonharjoittajan henkilöllisyys, kuluttajille suunnatun rahoituspalvelun keskeiset ominaisuudet, kuluttajan rahoituspalvelusta elinkeinonharjoittajalle maksama kokonaishinta kaikkine elinkeinonharjoittajan kautta maksettavine veroineen, tai jos tarkkaa hintaa ei voida ilmoittaa, hinnan laskentaperusteet, jotta kuluttaja voi tarkistaa sen, peruuttamisoikeuden olemassaolo tai sen puuttuminen, mukaan lukien kyseisen oikeuden käyttöä koskevat ehdot, määräaika ja menettelyt. Muut tiedot voitaisiin esittää **upotettuina** [...]. Kaikki tiedot olisi kuitenkin annettava pysyvällä välineellä ennen etäsopimuksen tekemistä.

- (22) Kun ennen sopimuksen tekemistä annettavia tietoja annetaan sähköisesti, tiedot olisi esitettävä selkeästi ja ymmärrettävästi. Tätä varten tietoja voitaisiin korostaa tai kehystää ja merkitä ne näytöruudulla tehokkaasti. Upotustekniikka, jossa tietyt ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskevat vaatimukset katsotaan keskeisiksi ja asetetaan sen vuoksi näkyvästi ensimmäiselle tasolle ja muut sopimuksen tekoa edeltävien tietojen yksityiskohtaiset osat esitetään upotetuilla tasoilla, on todettu tiettyjen rahoituspalvelujen yhteydessä hyödylliseksi esitystavaksi [...]. Kun elinkeinonharjoittaja käyttää tämän direktiivin mukaista upotustekniikkaa, tämän olisi ilmoitettava sähköisen välineen ensimmäisellä tasolla ainakin elinkeinonharjoittajan henkilöllisyys ja pääasiallinen liiketoiminta, rahoituspalvelun pääominaisuudet, kuluttajan maksettavaksi tuleva kokonaishinta sekä tieto muiden verojen tai kustannusten mahdollisuudesta ja peruuttamisoikeuden olemassaolosta tai puuttumisesta. Muut ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskevat vaatimukset voitaisiin esittää muilla tasoilla. Kun upotusta käytetään, kaikkien tietojen olisi oltava helposti kuluttajan saatavilla, eikä upotettujen tasojen käyttö saa viedä asiakkaan huomiota pois asiakirjan sisällöstä tai hämärtää keskeisiä tietoja. Kaikki ennen sopimuksen tekoa annettavien tietojen eri osat olisi voitava tulostaa yhteen asiakirjaan.
- (22 a)** Ennen sopimuksen tekemistä annettavat tiedot voidaan esittää [...] sähköisesti esimerkiksi käyttäen apuna sisällysluetteloa, jonka otsikot voidaan laajentaa. Ylimmällä tasolla olisivat pääaiheet, joista kutakin voisi laajentaa napauttamalla aihetta, jolloin kuluttaja ohjattaisiin asiaankuuluvien tietojen tarkempaan esittelyyn. Näin kuluttajalla olisi kaikki tarvittava tieto yhdessä paikassa ja hän voisi samalla päättää, mitä tietoja hän haluaa tarkastella ja milloin. Kuluttajan olisi voitava ladata itselleen kaikki ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot ja tallentaa ne erillisenä asiakirjana.

- (23) Kuluttajalla olisi oltava peruuttamisoikeus ilman seuraamuksia ja ilman perusteluvollisuutta. **Peruuttamisoikeutta ei pitäisi soveltaa rahoituspalveluihin, joiden hinta riippuu rahoitusmarkkinoiden vaihtelusta, johon elinkeinonharjoittaja ei voi vaikuttaa. Tietyt muut tuotteet, kuten tietyt eläketuotteet tai vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet, voitaisiin yhdistää rahoitusmarkkinainstrumentteihin, ja ne olisivat siten riippuvaisia rahoitusmarkkinoiden vaihtelusta. Jos kuluttajalla on oikeus peruuttaa nämä sopimukset, rahoitusmarkkinavälineiden mahdollinen arvonmenetys olisi otettava huomioon kuluttajalle maksettavassa määrässä.** Tapauksissa, joissa peruuttamisoikeutta ei sovelleta siksi, että kuluttaja on nimenomaisesti pyytänyt sopimuksen täytäntöönpanoa ennen peruuttamisen määrääjän päättymistä, elinkeinonharjoittajan olisi ilmoitettava tästä kuluttajalle ennen sopimuksen täytäntöönpanon aloittamista.
- (23 a) Peruuttamisen määrääjän olisi päätyttävä 14 kalenteripäivän kuluttua sekä ennen sopimuksen tekoa annettavien tietojen että sopimusehtojen antamisesta. Jos kuluttaja ei ole saanut kyseisiä ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja ja sopimusehtoja, peruuttamisen määrääjän olisi oikeusvarmuuden lisäämiseksi päätyttävä viimeistään 12 kuukauden ja 14 kalenteripäivän kuluttua etäsopimuksen tekemisestä. Peruuttamisen määrääjä ei saisi päätyä, jos kuluttajalle ei ole ilmoitettu peruuttamisoikeudesta pysyvällä välineellä.**
- (24) Jotta voitaisiin turvata peruuttamisoikeuden tehokas käyttö, siihen liittyvä menettely ei saisi olla raskaampi kuin etäsopimuksen tekemiseen liittyvä menettely.

- (25) [...] Jos elinkeinonharjoittaja tarjoaa mahdollisuutta tehdä etäsopimuksia verkkorajapinnan, kuten verkkosivuston tai sovelluksen, avulla, tämä olisi velvoitettava tarjoamaan kuluttajalle muiden peruuttamiskeinojen, kuten tämän direktiivin liitteessä 1 olevassa B kohdassa esitetyn lomakkeen, lisäksi mahdollisuus peruuttaa tällainen sopimus samalla rajapinnalla olevan painikkeen tai samankaltaisen toiminnon kautta. Näin voitaisiin varmistaa, että sopimuksen peruuttaminen on kuluttajille yhtä helppoa kuin sopimuksen tekeminen. Tätä varten elinkeinonharjoittajan on tarjottava verkkorajapinnalla, jolla sopimus tehdään, peruuttamismahdollisuudesta kertova painike tai samankaltainen toiminto. Kuluttajan olisi voitava tehdä peruuttamisilmoitus ja antaa tai vahvistaa tarvittavia tietoja sopimuksen yksilöimiseksi. Esimerkiksi kuluttaja, joka on jo tunnistaunut kirjautumalla sisään verkkorajapintaan, voisi vahvistaa palvelun, jota koskevan sopimuksen hän haluaa peruuttaa, ilman tarvetta ilmoittaa nimeään ja sopimuksen tunnistetta. Peruuttamisilmoitus olisi toimitettava käyttämällä vahvistamispainiketta sen välttämiseksi, että kuluttaja peruuttaa sopimuksen vahingossa. Jos kuluttaja on tilannut samalla etäsopimuksella useita tavaroita tai palveluita, elinkeinonharjoittaja voi tarjota kuluttajalle mahdollisuuden peruuttaa osan sopimuksesta.

Peruuttamispainikkeen tehokkaan käytön [...] varmistamiseksi elinkeinonharjoittajan olisi varmistettava, että **painike on käytettävissä peruuttamisen määräajan**, näkyvä ja **helposti saatavilla**, ja dokumentoitava riittävällä tavalla, kun kuluttaja käyttää painiketta. **Peruuttamispainikkeen tai samankaltaisen toiminnon on tarkoitus lisätä kuluttajien tietoisuutta peruuttamisoikeudestaan ja helpottaa tämän oikeuden käyttämistä.** **Tämä on yleisesti ottaen tärkeää etämyynnin yhteydessä. Olipa kyse rahoitustuotteista tai -palveluista tai muista tuotteista tai palveluista, kuluttajalla ei tässä tapauksessa ole mahdollisuutta saada selvityksiä henkilökohtaisesti, tarvittaessa testata ja tutkia tavaraa tai palvelua siinä määrin kuin on tarpeen tämän tavaran tai palvelun luonteen, ominaisuuksien ja toimivuuden toteamiseksi eikä saada muulla tavoin henkilökohtaisesti käsitystä tuotteen tai palvelun mahdollisesta monimutkaisuudesta tai laajuudesta. Tämä velvoite olisi näin ollen vahvistettava rahoituspalveluja koskevien etäsopimusten lisäksi myös muita tavaroita ja palveluja koskeville etäsopimuksille, joiden osalta unionin lainsäädännössä säädetään peruuttamisoikeudesta, jotta voidaan parantaa kuluttajien mahdollisuuksia irtautua sopimuksista peruuttamalla ne.**

- (26) Niiden tietojen lisäksi, jotka elinkeinonharjoittaja antaa ennen sopimuksen tekoa, kuluttaja saattaa **edelleen** tarvita apua päättääkseen, mikä rahoituspalvelu soveltuu parhaiten hänen tarpeisiinsa ja taloudelliseen tilanteeseensa. **Riittävän selityksen antamisella on tarkoitus varmistaa, että kuluttaja saa käsityksen elinkeinonharjoittajan tarjoamasta rahoituspalvelusta ennen sopimuksen allekirjoittamista. Pelkkä ennen sopimuksen tekoa annettavien tietojen toistaminen voi olla riittämätön, joten sitä olisi vältettävä.** Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että elinkeinonharjoittajat antavat kuluttajille tällaista apua tarjoamiensa rahoituspalvelujen osalta ennen niitä koskevan etäsopimuksen tekemistä antamalla riittävät selvitykset [...] tarjotun **sopimuksen, mahdolliset lisäpalvelut mukaan lukien, keskeisistä ominaisuuksista [...], ja erityisistä vaikutuksista, joita tarjotulla sopimuksella voi olla kuluttajalle. Tarjotun sopimuksen keskeisten ominaisuuksien osalta elinkeinonharjoittajan olisi selitettävä tarjouksen pääpiirteet, kuten kokonaishinta, joka kuluttajan on maksettava elinkeinonharjoittajalle, kuvaus rahoituspalvelun pääominaisuuksista sekä sen vaikutukset kuluttajalle, mukaan lukien tarvittaessa se, voidaanko lisäpalvelut lopettaa erikseen, sekä tällaisen lopettamisen seuraukset. Tarjotun sopimuksen erityisten vaikutusten osalta elinkeinonharjoittajan olisi myös selitettävä sopimusvelvoitteiden noudattamatta jättämisen tärkeimmät seuraukset.**
- (26 a) Tämän direktiivin mukaiset sopimukset voivat olla rahoitukselliselta luonteeltaan erilaisia, joten ne voivat vaihdella huomattavasti. Jäsenvaltiot voisivat näin ollen mukauttaa tällaisten selitysten antamistapaa sen mukaan, millaisissa olosuhteissa rahoituspalvelua tarjotaan ja millainen on kuluttajan avuntarve, ottaen huomioon kuluttajan tietämys ja kokemus rahoituspalvelusta ja sen luonteesta.

(26 b) Velvollisuus antaa riittävät selvitykset on erityisen tärkeä silloin kun kuluttaja aikoo tehdä rahoituspalveluja koskevan etäsopimuksen ja elinkeinonharjoittaja toimittaa selitykset verkkotyökalujen, **kuten asiointibotin, robottineuvonnan, interaktiivisten työkalujen tai muiden vastaavien keinojen avulla**. Jotta voitaisiin varmistaa, että kuluttaja ymmärtää sopimuksen mahdolliset vaikutukset taloudelliseen tilanteeseensa, kuluttajan olisi aina voitava keskustella asiasta elinkeinonharjoittajaa edustavan luonnollisen henkilön kanssa **maksutta ja elinkeinonharjoittajan työaikana**.

(27) [...]

(28) Sen vuoksi direktiiviä 2011/83/EU olisi muutettava.

(29) Direktiivi 2002/65/EY olisi sen vuoksi kumottava.

- (30) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta eli myötävaikuttaa sisämarkkinoiden moitteettomaan toimintaan huolehtimalla kuluttajansuojan korkeasta tasosta, vaan se voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.
- (31) Jäsenvaltiot ovat selittävästä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman¹⁶ mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjää pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

¹⁶ EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

Muutokset direktiiviin 2011/83/EU

Muutetaan direktiivi 2011/83/EU seuraavasti:

1) Muutetaan 3 artikla seuraavasti:

a) lisätään 1b kohta seuraavasti:

”1b) Rahoituspalvelujen suorittamista koskeviin elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisiin etäsopimuksiin sovelletaan vain 1 ja 2 artiklan, 3 artiklan 2, 5 ja 6 kohdan, 4 artiklan, 6 artiklan 7 kohdan, 6 a artiklan, 8 artiklan 6 kohdan, 11 a artiklan, 16 a – [...] 16 d artiklan, 19 artiklan, 21–23 artiklan, 24 artiklan 1 kohdan, [...] 25[...]=[...] 27 artiklan ja 29 artiklan säännöksiä.

Lukuun ottamatta 21 artiklaa, [...] kun ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut sopimukset käsittävät alkuperäisen palvelusopimuksen, jonka jälkeen suoritetaan sarja peräkkäisiä tai erillisiä, ajan mittaan toteutettavia ja luonteeltaan samankaltaisia liiketoimia, ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja säännöksiä sovelletaan ainoastaan alkuperäiseen sopimukseen.

Jos alkuperäistä palvelusopimusta ei ole, mutta samojen sopimuspuolten välillä suoritetaan peräkkäisiä, luonteeltaan samankaltaisia liiketoimia, 16 a ja 16 d artiklaa sovelletaan ainoastaan ensimmäiseen liiketoimeen. Jos luonteeltaan samankaltaista liiketointa ei kuitenkaan suoriteta yhden vuoden kuluessa, seuraavan liiketoimen suorittaminen katsotaan uuden liiketoimien sarjan ensimmäisen palvelun tarjoamiseksi, ja näin ollen 16 a ja 16 d artiklaa sovelletaan.”

b) korvataan 3 kohdan d alakohta seuraavasti:

”d) koskevat rahoituspalveluja, jotka [...] ovat muuta kuin 3 artiklan 1b alakohdassa tarkoitettuja etäsopimuksia.”

1a) Korvataan 6 artiklan 1 kohdan h alakohta seuraavasti:

”h) jos peruuttamisoikeus on olemassa, kyseisen oikeuden käyttämiseen liittyvät ehdot, määräajat ja menettelyt 11 artiklan 1 kohdan mukaisesti, sekä liitteessä I olevassa B osassa vahvistettu malliperuuttamislomake ja tarvittaessa tiedot 11 a artiklassa tarkoitetun peruuttamispainikkeen tai vastaavan toiminnon olemassaolosta ja sijainnista;”

1b) Lisätään 11 a artikla seuraavasti:

”11 a artikla

Peruuttamisoikeuden käyttäminen verkkorajapinnoilla tehtyjen etäsopimusten yhteydessä

- 1. Verkkorajapinnoilla tehtyjen etäsopimusten yhteydessä elinkeinonharjoittajan on varmistettava, että kuluttaja voi peruuttaa sopimuksen samalla verkkorajapinnalla käyttämällä painiketta tai vastaavaa toimintoa.**

Painike tai vastaava toiminto on merkittävä luettavalla tavalla, ja sen on sisällettävä sanat ”peruuta sopimus tästä” tai vastaava yksiselitteinen ilmaisu. Peruuttamispainike tai vastaava toiminto on sijoitettava verkkorajapintaan havaittavalle paikalle, ja sen on oltava helposti kuluttajan saatavilla.

- 2. Käyttämällä peruuttamispainiketta tai vastaavaa toimintoa kuluttajan on voitava tehdä peruuttamisilmoitus antamalla tai vahvistamalla seuraavat tiedot:**

- a) **kuluttajan nimi,**
- b) **sopimuksen tunniste,**
- c) **tiedot sähköisestä menetelmästä, jolla peruuttamisvahvistus lähetetään kuluttajalle.**

3. Peruuttamisilmoitus toimitetaan käyttämällä vahvistamispainiketta tai vastaavaa toimintoa.

Vahvistamispainike tai vastaava toiminto on merkittävä luettavalla tavalla sanoilla ”peruuta nyt” tai vastaavalla yksiselitteisellä ilmaisulla.

4. Kun kuluttaja käyttää vahvistamispainiketta tai vastaavaa toimintoa, kuluttajan on saatava automaattisesti vahvistus peruuttamisilmoituksen toimittamisesta ja toimittamisen päivämäärästä ja kellonajasta.

5. Elinkeinonharjoittajan on vahvistettava kuluttajalle ilman aiheetonta viivytystä peruuttamisilmoituksen sisältö ja ilmoituksen vastaanottamisen päivämäärä ja kellonaika pysyvällä välineellä.”

- 2) Lisätään luku seuraavasti:

”LUKU III a

**RAHOITUSPALVELUISTA TEHTÄVIÄ ETÄSOPIMUKSIA KOSKEVAT
SÄÄNNÖT [...]**

16 a artikla

Rahoituspalveluista tehtäviä etäsopimuksia koskevat [...] tietovaatimukset

1. Ennen kuin kuluttaja tulee etäsopimuksen taikka vastaavan tarjouksen sitomaksi, elinkeinonharjoittajan on annettava kuluttajalle selvällä, ymmärrettävällä ja käytettyyn etäviestintävälineeseen soveltuvalla tavalla seuraavat tiedot:
- a) elinkeinonharjoittajan ja tapauksen mukaan sen elinkeinonharjoittajan, jonka puolesta hän toimii, henkilöllisyys ja pääasiallinen liiketoiminta;

- b) maantieteellinen osoite, johon elinkeinonharjoittaja on sijoittautunut, ja **elinkeinonharjoittajan puhelinnumero, sähköpostiosoite tai muut elinkeinonharjoittajan tarjoamien viestintävälineiden tiedot [...] sekä tapauksen mukaan sen elinkeinonharjoittajan maantieteellinen osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite tai muu viestintäväline, jonka puolesta hän toimii**; kaikkien näiden elinkeinonharjoittajan yhteystietojen antamisen tarkoituksena on varmistaa, että kuluttaja voi ottaa nopeasti ja tehokkaasti yhteyttä elinkeinonharjoittajaan, **ja taata, että kuluttaja voi tallentaa elinkeinonharjoittajan kanssa käymänsä kirjallisen viestinvaihdon pysyvälle välineelle**; [...]
- c) [...] **tiedot** siitä, mihin kuluttaja voi osoittaa mahdolliset valitukset **elinkeinonharjoittajalle tai tapauksen mukaan sille elinkeinonharjoittajalle, jonka puolesta hän toimii**;
- d) jos elinkeinonharjoittaja on merkitty kaupparekisteriin tai vastaavaan julkiseen rekisteriin, se [...] rekisteri, johon elinkeinonharjoittaja on merkitty, ja elinkeinonharjoittajan rekisterinumero tai muu vastaava tunniste kyseisessä rekisterissä;
- e) jos elinkeinonharjoittajan toiminta on lupajärjestelmän alaista, asianomaisen valvontaviranomaisen [...] **nimi, osoite, verkkosivusto ja muut yhteystiedot**;
- f) kuvaus rahoituspalvelun keskeisistä ominaisuuksista;

- g) kokonaishinta, joka kuluttajan on maksettava rahoituspalvelusta elinkeinonharjoittajalle, mukaan lukien kaikki liitännäiset maksut, kulut ja kustannukset sekä kaikki elinkeinonharjoittajan kautta maksettavat verot tai, jos tarkkaa hintaa ei voida ilmoittaa, hinnan laskentaperusteet, jotta kuluttaja voi tarkistaa sen;
- h) tapauksen mukaan tieto siitä, että hinta on yksilöity automaattisen päätöksenteon perusteella;
- i) ilmoitus [...] **siinä tapauksessa**, että rahoituspalvelu liittyy välineisiin, joista aiheutuu niiden erityisluonteeseen tai niillä suoritettaviin liiketoimiin liittyvä erityinen riski tai joiden hinta riippuu sellaisista rahoitusmarkkinavaihteluista, joihin elinkeinonharjoittaja ei voi lainkaan vaikuttaa, [...] **eikä** tätä aikaisempien sopimusten täyttämisen voida katsoa ilmaisevan sitä, miten sopimusta tulevaisuudessa täytetään;
- j) ilmoitus mahdollisuudesta, että saattaa olla olemassa muita veroja [...] tai maksuja, joita ei makseta elinkeinonharjoittajan kautta tai joita hän ei määrää;
- k) **tämän kohdan mukaisesti** annettujen tietojen voimassaoloaika koskevat mahdolliset rajoitukset;
- l) sopimuksen maksu- ja täytäntöönpanojärjestelyt;
- m) **perusmaksun lisäksi** muut erityiset lisäkustannukset, joita kuluttajalle koituu etäviestintävälineiden käytöstä **sopimuksen tekemiseksi**, jos sellaisia kustannuksia [...] veloitetaan;
- n) [...]
- o) [...]

- p) peruuttamisoikeuden olemassaolo tai puuttuminen ja, jos peruuttamisoikeus on olemassa, sen kesto ja käyttöä koskevat ehdot, mukaan lukien tiedot maksusta, joka kuluttajaa voidaan vaatia maksamaan, **16 c artiklan 1 kohdan mukaisesti ja peruuttamisoikeuden käytön menettelyt, muun muassa peruuttamisilmoituksen lähettämiseen ja verkkorajapinnalla tehtyihin rahoitussopimuksiin liittyvä osoite tai viestintävälineen tiedot, tiedot 11 a artiklassa tarkoitetun peruuttamispainikkeen tai vastaavan toiminnon olemassaolosta ja paikasta** [...];
- q) **tapauksen mukaan** etäsopimuksen vähimmäiskesto aika jatkuvan tai toistuvasti suoritettavan rahoituspalvelun yhteydessä;
- r) tiedot, jotka koskevat osapuolten mahdollista oikeutta purkaa etäsopimus ennen aikaisesti tai yksipuolisesti etäsopimuksen ehtojen nojalla, mukaan lukien mahdolliset sopimuksessa määrätty tällaisissa tilanteissa sovellettavat seuraamusmaksut;
- s) [...]
- t) etäsopimukseen sovellettavaa lainsäädäntöä [...] koskevat sopimuslausekkeet;
- u) millä kielellä tai kielillä sopimuksen sisältö ja ehdot sekä tässä artiklassa tarkoitetut ennalta annettavat tiedot esitetään sekä millä kielellä tai kielillä elinkeinonharjoittaja sitoutuu kuluttajan suostumuksella hoitamaan yhteydenpidon [...] etäsopimuksen voimassaoloaikana;

- v) tapauksen mukaan mahdollisuus käyttää elinkeinonharjoittajaan sovellettavia tuomioistuimen ulkopuolisia valitus- ja oikeussuojamenettelyjä sekä tavat, joilla kyseisiin menettelyihin voi turvautua;

x) talletusten vakuusjärjestelmistä 16 päivänä huhtikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/49/EU ja sijoittajien korvausjärjestelmistä 3 päivänä maaliskuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/9/EY soveltamisalaan kuulumattomat vakuusrahastot tai muut korvausjärjestelyt.

2. Puhelimitse tapahtuvassa yhteydenpidossa elinkeinonharjoittajan henkilöllisyys ja puhelun kaupallinen tarkoitus on tehtävä täsmällisesti selväksi aina kuluttajan kanssa elinkeinonharjoittajan aloitteesta käytävän puhelinkeskustelun alussa.

Elinkeinonharjoittajan on myös ilmoitettava kuluttajalle, jos puhelinkeskustelu tallennetaan tai voidaan tallentaa.

[...]

Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, elinkeinonharjoittaja voi toimittaa vain kyseisen kohdan a, f, g, i ja p alakohdassa tarkoitetut tiedot, jos kuluttaja nimenomaisesti hyväksyy tämän. Tässä tapauksessa [...] elinkeinonharjoittajan on ilmoitettava kuluttajalle muiden 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen luonteesta ja saatavuudesta [...].

3. Elinkeinonharjoittajan on toimitettava 1 kohdassa tarkoitetut tiedot [...] **hyvissä ajoin** ennen kuin etäsopimus **tai siihen liittyvä tarjous** sitoo kuluttajaa.

[...]

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut tiedot on [...] **toimitettava** kuluttajalle pysyvällä välineellä ja [...] helppolukuisella tavalla [...].

Edellä 1 kohdassa tarkoitetut tiedot on pyynnöstä toimitettava vammaisille, mukaan lukien näkövammaisille, kuluttajille soveltuvassa muodossa.

- 4 a.** Kun tiedot toimitetaan sähköisesti, elinkeinonharjoittaja voi esittää ne upotettuina, 1 kohdan a, f, g, **i** ja p alakohdassa tarkoitettuja tietoja lukuun ottamatta.

Jos [...] tiedot **esitetään upotettuina**, 1 kohdassa tarkoitetut tiedot on voitava **nähdä, tallentaa ja** tulostaa yhtenä asiakirjana. **Elinkeinonharjoittajan on varmistettava, että kuluttajalle esitetään kaikki 1 kohdassa tarkoitetut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot kokonaisuudessaan ennen etäsopimuksen tekemistä.**

[...]

[...]

4 b. Poiketen siitä, mitä 3 ja 4 a kohdassa säädetään, jos sopimus on kuluttajan pyynnöstä tehty käyttäen etäviestintävälinettä, jonka kautta 1 kohdan mukaisia tietoja ei voida toimittaa 4 kohdan mukaisesti hyvissä ajoin ennen kuin etäsopimus tai siihen liittyvä tarjous sitoo kuluttajaa, elinkeinonharjoittajan on toimitettava kyseiset tiedot 4 kohdan mukaisesti heti sopimuksen tekemisen jälkeen.

5. Elinkeinonharjoittajalla on todistustaakka tässä artiklassa säädettyjen tiedonantovaatimusten täyttämisestä.

5 a. Jäsenvaltiot voivat hyväksyä tai pitää voimassa tässä artiklassa tarkoitettua tiukempia säännöksiä tietovaatimuksista.

6. Kun johonkin toiseen, tiettyjä rahoituspalveluja koskevaan unionin säädökseen sisältyy sääntöjä kuluttajalle ennen sopimuksen tekoa annettavista tiedoista, kyseisiin rahoituspalveluihin olisi sovellettava ainoastaan näissä toisissa unionin säädöksissä olevia [...] **sääntöjä riippumatta kyseisten sääntöjen yksityiskohtaisuudesta**, jollei kyseisissä säädöksissä toisin säädetä.

Kun johonkin toiseen, tiettyjä rahoituspalveluja koskevaan unionin säädökseen ei sisälly sääntöjä peruuttamisoikeuteen liittyvistä tiedoista, elinkeinonharjoittajan on ilmoitettava kuluttajalle tällaisen oikeuden olemassaolosta tai puuttumisesta 16 a artiklan 1 kohdan p alakohdan mukaisesti.

16 b artikla

Oikeus peruuttaa rahoituspalveluja koskeva etäsopimus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajalla on 14 kalenteripäivää aikaa peruuttaa sopimus seuraamusmaksuitta ja syytä ilmoittamatta. **Tämä aika on pidennettävä 30 kalenteripäiväksi sellaisten etäsopimusten osalta, jotka koskevat yksilöllisiä eläkejärjestelyjä.**

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu peruuttamisen määräaika alkaa jompanakumpana seuraavista päivistä:

- a) etäsopimuksen tekopäivä,
- b) päivä, jona kuluttaja saa sopimusehdot ja tiedot 16 a artiklan mukaisesti, jos tämä päivä on tämän alakohdan a alakohdassa tarkoitettua päivää myöhäisempi.

Jos kuluttaja ei ole saanut sopimusehtoja ja tietoja 16 a artiklan mukaisesti, peruuttamisaika päättyy 12 kuukautta ja 14 päivää sopimuksen tekemisen jälkeen. Tätä ei sovelleta, jos kuluttajalle ei ole ilmoitettu hänen peruuttamisoikeudestaan 16 a artiklan 1 kohdan p alakohdan mukaisesti.

2. Peruuttamisoikeutta ei sovelleta seuraaviin:

- a) [...] rahoituspalvelut, joiden hinta riippuu rahoitusmarkkinoilla peruuttamisen määräaikana tapahtuvista mahdollisista muutoksista, joihin elinkeinonharjoittaja ei voi vaikuttaa, kuten palvelut, jotka liittyvät seuraaviin välineisiin:
- ulkomaanvaluutta, [...]
 - **rahamarkkinavälineet**,
 - siirrettävät arvopaperit,
 - yhteissijoitusyritysten osuudet,
 - rahoitusfutuurisopimukset, mukaan lukien vastaavat nettoarvoon tilitettävät rahoitusvälineet,
 - korkoterminisopimukset (FRAt),
 - koron-, valuutan- ja osakkeenvaihtosopimukset (equity swaps),
 - optiot tässä alakohdassa tarkoitettujen rahoitusvälineiden hankkimiseksi tai luovuttamiseksi, mukaan lukien vastaavat nettoarvoon tilitettävät rahoitusvälineet. Tähän kuuluvat erityisesti valuutta- ja korko-optiot,
 - kryptovarat [...];
- b) matka- ja matkatavaravakuutusopimukset tai vastaavat lyhytaikaiset vakuutusopimukset, jotka ovat voimassa alle yhden kuukauden;
- c) sopimukset, jotka kumpikin osapuoli on täyttänyt kokonaisuudessaan kuluttajan nimenomaisesta pyynnöstä ennen kuin kuluttaja käyttää peruuttamisoikeuttaan.

3. Kuluttajan katsotaan käyttäneen peruuttamisoikeuttaan 1 kohdassa tarkoitetussa peruuttamisen määräajassa, jos kuluttaja lähettää peruuttamisoikeuden käyttämistä koskevan ilmoituksen tai [...] **käyttää** [...] **11 a artiklassa** tarkoitettua peruuttamispainiketta **tai samankaltaista toimintoa** ennen kyseisen määräajan päättymistä.
4. Tällä artiklalla ei rajoiteta sellaisen määräajan, jonka kuluessa sopimuksen toteuttaminen ei voi alkaa, vahvistamista koskevien kansallisten säännösten soveltamista.
5. [...]

[...]

[...]

- 5 a. Jos elinkeinonharjoittaja tai kolmas osapuoli tarjoaa rahoituspalveluista tehtävään etäsopimukseen liittyvää oheispalvelua kyseisen kolmannen osapuolen ja elinkeinonharjoittajan välisen sopimuksen perusteella, kyseinen liitännäissopimus on irtisanottava ilman kuluttajalle aiheutuvia seuraamuksia, jos kuluttaja käyttää peruuttamisoikeuttaan tämän artiklan mukaisesti.
6. Kun johonkin toiseen, tiettyjä rahoituspalveluja koskevaan unionin säädökseen sisältyy sääntöjä peruuttamisoikeudesta [...], kyseisiin rahoituspalveluihin olisi sovellettava ainoastaan näissä toisissa unionin säädöksissä olevia, peruuttamisoikeutta koskevia sääntöjä, jollei kyseisissä säädöksissä toisin säädetä. **Jos jäsenvaltioilla on mahdollisuus valita peruuttamisoikeuden ja jonkin vaihtoehdon, kuten harkinta-ajan, välillä, kyseisiin tiettyihin rahoituspalveluihin sovelletaan ainoastaan kyseisen unionin säädöksen vastaavia sääntöjä, jollei kyseisessä säädöksessä toisin säädetä.**
- 6 a. Poiketen siitä, mitä tässä artiklassa säädetään, jäsenvaltiot voivat päättää soveltaa seuraavia säännöksiä seuraaviin rahoituspalveluihin peruuttamisoikeuden tai harkinta-ajan osalta:**
- a) **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/17/EU¹⁷ 14 artiklan 6 kohtaa voidaan soveltaa luottosopimuksiin, jotka on jätetty soveltamisalan ulkopuolelle Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/17/EU 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja**
- b) **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY¹⁸ 14 ja 15 artiklaa voidaan soveltaa luottosopimuksiin, jotka on jätetty soveltamisalan ulkopuolelle Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti.**

¹⁷ **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 60, 28.2.2014, s. 34).**

¹⁸ **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/48/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2008, kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta (EUVL L 133, 22.5.2008, s. 66).**

Ennen peruuttamista toimitetun palvelun maksaminen

1. Jos kuluttaja käyttää 16 b artiklan mukaista peruuttamisoikeuttaan, häntä voidaan vaatia maksamaan viipymättä ainoastaan palvelusta, jonka elinkeinonharjoittaja on tosiasiallisesti toimittanut etäsopimuksen mukaisesti. Maksettava määrä ei saa:
 - a) ylittää summaa, joka on oikeassa suhteessa jo toimitetun palvelun laajuuteen, kun vertauskohtana ovat etäsopimuksen kattamat palvelut kokonaisuudessaan;
 - b) olla missään tapauksessa sellainen, että sitä voidaan pitää seuraamusmaksuna.

1 a. Jäsenvaltiot voivat säätää, että kuluttajaa ei voida vaatia maksamaan mitään maksua hänen irtisanoessaan vakuutus sopimuksen.

2. Elinkeinonharjoittaja ei saa vaatia kuluttajalta mitään maksua 1 kohdan perusteella, ellei hän pysty osoittamaan, että kuluttajalle on asianmukaisesti ilmoitettu maksettavasta summasta 16 a artiklan 1 kohdan p alakohdan mukaisesti. Elinkeinonharjoittaja ei kuitenkaan saa vaatia maksua, jos hän on aloittanut sopimuksen täyttämisen ennen 16 b artiklan 1 kohdassa säädetyn peruuttamisajan päättymistä ilman kuluttajan nimenomaista pyyntöä.
3. Elinkeinonharjoittajan on mahdollisimman nopeasti ja viimeistään 30 kalenteripäivän kuluessa palautettava kuluttajalle kaikki maksut, jotka elinkeinonharjoittaja on tältä etäsopimuksen mukaisesti perinyt, 1 kohdassa tarkoitettua määrää lukuun ottamatta. Määräaika alkaa päivästä, jona elinkeinonharjoittaja vastaanottaa peruuttamisilmoituksen.
4. Kuluttajan on viipymättä ja viimeistään 30 kalenteripäivän kuluessa palautettava elinkeinonharjoittajalle kokonaisuudessaan tältä saamansa maksut. Tämä määräaika alkaa päivästä, jona kuluttaja peruuttaa sopimuksen.

Riittävät selvitykset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että elinkeinonharjoittajia vaaditaan antamaan kuluttajalle tarjotuista rahoituspalvelusopimuksista riittävät selvitykset, joiden perusteella kuluttaja voi arvioida, soveltuvatko tarjottu sopimus ja lisäpalvelut hänen tarpeisiinsa ja taloudelliseen tilanteeseensa. Selvityksissä on oltava seuraavat seikat:
 - a) vaaditut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot;
 - b) tarjotun sopimuksen keskeiset ominaisuudet, mukaan lukien mahdolliset lisäpalvelut;
 - c) tarjotusta sopimuksesta kuluttajalle mahdollisesti aiheutuvat erityiset vaikutukset [...].
2. [...]

2 a. Jäsenvaltioiden on määriteltävä 1 kohdassa tarkoitettujen selvitysten antamistapa ja laajuus, ja ne voivat mukauttaa niitä rahoituspalvelun tarjoamistilanteen erityisolosuhteisiin, siihen henkilöön, jolle rahoituspalvelua tarjotaan, ja tarjotun rahoituspalvelun luonteeseen.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos elinkeinonharjoittaja käyttää verkkotyökaluja, kuluttajalla on oltava oikeus vaatia, että käsittelyyn osallistuu luonnollinen henkilö **neuvotteluprosessin ja sopimussuhteen kaikissa vaiheissa**, ja saada tällainen käsittely.
4. Kun johonkin toiseen, tiettyjä rahoituspalveluja koskevaan unionin säädökseen sisältyy sääntöjä kuluttajille annettavista **riittävästä selvityksistä** [...], **kyseisiin tiettyihin rahoituspalveluihin sovelletaan ainoastaan näissä unionin säädöksissä olevia, riittäviä selvityksiä koskevia sääntöjä, jollei kyseisessä säädöksessä toisin säädetä** [...].”

16 e artikla

[...]

[...]

3) Korvataan 29 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jos jäsenvaltio käyttää jotakin 3 artiklan 4 kohdassa, 6 artiklan 7 tai 8 kohdassa, 7 artiklan 4 kohdassa, 8 artiklan 6 kohdassa, 9 artiklan 1 a tai 3 kohdassa, 16 artiklan 2 tai 3 kohdassa, [...] 16 a artiklan 5 a kohdassa tai 16 b artiklan 6 a kohdassa tarkoitetuista sääntelymahdollisuuksista, sen on ilmoitettava ne komissiolle viimeistään [päivä, johon mennessä direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä] sekä ilmoitettava kaikki niitä koskevat myöhemmät muutokset.”

4) Lisätään 30 artiklaan alakohta seuraavasti:

”Komissio antaa viimeistään [viiden vuoden kuluttua direktiivin voimaantulosta] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta rahoituspalveluista tehtäviin etäsopimuksiin. Kertomuksessa on esitettävä erityisesti arvio rahoituspalvelujen tarjoamisesta verkkorajapinnan avulla, mukaan lukien verkkorajapintojen rakenteen, ulkoasun, toimintojen tai toimintatavan vaikutus kuluttajien mahdollisuuksiin tehdä päätöksiä. Kertomukseen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotus direktiivin mukauttamiseksi kuluttajien oikeuksien alalla tapahtuneeseen kehitykseen.”

2 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään [24 kuukauden kuluttua direktiivin hyväksymisestä]. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Niiden on sovellettava näitä säännöksiä [24+6 kuukauden kuluttua direktiivin hyväksymisestä].

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten tällaiset viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla
Kumoaminen

Kumotaan direktiivi 2002/65/EY [24+6 kuukauden kuluttua direktiivin hyväksymisestä].

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina direktiiviin 2011/83/EU, sellaisena kuin se on muutettuna tällä direktiivillä, tämän direktiivin liitteessä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

4 artikla
Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

5 artikla
Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

Vastaavuustaulukko

Direktiivi 2002/65/EY	Direktiivi 2011/83/EU, sellaisena kuin se on muutettuna tällä direktiivillä
1 artiklan 1 kohta	–
1 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta	3 artiklan 1 b kohdan toinen alakohta
1 artiklan 2 kohdan toinen alakohta	–
2 artiklan a alakohta	2 artiklan 7 kohta
2 artiklan b alakohta	2 artiklan 12 kohta
2 artiklan c alakohta	2 artiklan 2 kohta
2 artiklan d alakohta	2 artiklan 1 kohta
2 artiklan e alakohta	2 artiklan 7 kohta
2 artiklan f alakohta	2 artiklan 10 kohta
2 artiklan g alakohta	–
3 artiklan 1 kohta	16 a artiklan 1 kohta
3 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan a, b ja c alakohta	16 a artiklan 1 kohdan a ja b alakohta
3 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan d alakohta	16 a artiklan 1 kohdan d alakohta
3 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan e alakohta	16 a artiklan 1 kohdan e alakohta
3 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan a alakohta	16 a artiklan 1 kohdan f alakohta
3 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan b alakohta	16 a artiklan 1 kohdan g alakohta
3 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan c alakohta	16 a artiklan 1 kohdan i alakohta
3 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan d alakohta	16 a artiklan 1 kohdan j alakohta
3 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan e alakohta	16 a artiklan 1 kohdan k alakohta
3 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan f alakohta	16 a artiklan 1 kohdan l alakohta
3 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan g alakohta	16 a artiklan 1 kohdan m alakohta
3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a alakohta	16 a artiklan 1 kohdan p alakohta
3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan b alakohta	16 a artiklan 1 kohdan q alakohta
3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan c alakohta	16 a artiklan 1 kohdan r alakohta
3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan d alakohta	16 a artiklan 1 kohdan s alakohta

Direktiivi 2002/65/EY	Direktiivi 2011/83/EU, sellaisena kuin se on muutettuna tällä direktiivillä
3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan e alakohta	–
3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan f alakohta	16 a artiklan 1 kohdan t alakohta
3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan g alakohta	16 a artiklan 1 kohdan u alakohta
3 artiklan 1 kohdan 4 alakohdan a alakohta	16 a artiklan 1 kohdan v alakohta
3 artiklan 1 kohdan 4 alakohdan b alakohta	–
3 artiklan 2 kohta	–
3 artiklan 3 kohdan a alakohta	16 a artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta
3 artiklan 3 kohdan b alakohdan ensimmäinen, toinen, kolmas ja viides luetelmakohta	16 a artiklan 2 kohdan toinen alakohta
3 artiklan 3 kohdan b alakohdan neljäs luetelmakohta	–
3 artiklan 3 kohdan toinen alakohta	16 a artiklan 2 kohdan kolmas alakohta
3 artiklan 4 kohta	–
4 artiklan 1 ja 5 kohta	16 a artiklan 6 kohta
4 artiklan 2, 3 ja 4 kohta	–
5 artiklan 1 kohta	16 a artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta ja 4 kohdan ensimmäinen alakohta
5 artiklan 2 kohta	–
5 artiklan 3 kohta	–
6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen virke	16 b artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan toinen virke	–
6 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen luetelmakohta	16 b artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a alakohta
6 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan toinen luetelmakohta	16 b artiklan 1 kohdan toisen alakohdan b alakohta
6 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta	–
6 artiklan 2 kohdan a alakohta	16 b artiklan 2 kohdan a alakohta
6 artiklan 2 kohdan b alakohta	16 b artiklan 2 kohdan b alakohta
6 artiklan 2 kohdan c alakohta	16 b artiklan 2 kohdan c alakohta
6 artiklan 3, 4, 5, 6, 7 ja 8 kohta	–

Direktiivi 2002/65/EY	Direktiivi 2011/83/EU, sellaisena kuin se on muutettuna tällä direktiivillä
7 artiklan 1 kohdan johdantokappale	16 c artiklan 1 kohdan johdantokappale
7 artiklan 1 kohdan ensimmäinen luettelukohta	16 c artiklan 1 kohdan a alakohta
7 artiklan 1 kohdan toinen luettelukohta	16 c artiklan 1 kohdan b alakohta
7 artiklan 2 kohta	—
7 artiklan 3 kohta	16 c artiklan 2 kohta
7 artiklan 4 kohta	16 c artiklan 3 kohta
7 artiklan 5 kohta	16 c artiklan 4 kohta
9 artikla	—
10 artikla	—
11 artiklan ensimmäinen ja kolmas alakohta	24 artiklan 1 kohta
11 artiklan toinen alakohta	—
12 artiklan 1 kohta	25 artiklan ensimmäinen alakohta
12 artiklan 2 kohta	—
13 artiklan 1 kohta	23 artiklan 1 kohta
13 artiklan 2 kohta	23 artiklan 2 kohta
13 artiklan 3 kohta	—
14 artikla	—
15 artikla	—
16 artikla	—
17 artikla	—
18 artikla	—
19 artikla	—
20 artikla	—
21 artikla	—
22 artikla	—
23 artikla	—
